



# MEER AANDACHT VOOR JONGVEEOPFOK

**Gezonde kalveren en sterke vaarzen zijn voor een melkveebedrijf onontbeerlijk. Het jongvee is immers de koe van de toekomst. Bij de meeste veehouders is het jongveeopfokmanagement goed voor elkaar, maar er zijn ook bedrijven waar dit nog aandacht verdient. Individuele veehouders kunnen problemen pas aanpakken als ze zich realiseren dát er problemen zijn. Weten waar je staat in vergelijking met de rest van Nederland is een begin, maar de uitdaging ligt in de aanpak.**

Vanuit diverse kanten is er ondersteuning om met de kalvergezondheid aan de slag te gaan. Is uw jongveeopfok nog niet optimaal? Bespreek dit dan met uw dierenarts en andere adviseurs. Samen met hen kunt u een plan van aanpak maken om de kalvergezondheid op uw bedrijf te verbeteren.



## Monitoring van diergezondheid door data-analyse

GD gebruikt diverse instrumenten om de diergezondheid in Nederland te monitoren. Een daarvan is de data-analyse. Binnen de data-analyse worden data uit onder andere het identificatie- en registratiesysteem (I&R), de melkproductie-registratie (MPR) van CRV en MCS Nijland, Qlip, CRM, PBB, Rendac, Landbouw Economisch Instituut (LEI) van de Universiteit Wageningen en GD aan elkaar gekoppeld. Al deze data worden (anoniem) gebruikt om trends en ontwikkelingen te volgen binnen de rundveesector; zaken als duurzaamheid, algemene bedrijfsgezondheid, uiergezondheid, vruchtbaarheid en stofwisselingsproblemen worden gevolgd in de tijd, per regio en per type rundveebedrijf.

Ook de sectorpartijen vinden een goede jongveeopfok belangrijk. Om veehouders te ondersteunen, maar ook om het optimaliseren van de jongveeopfok te stimuleren, is de sector diverse initiatieven gestart. Zo is jongveeopfok een apart onderdeel in het bedrijfsgezondheidsplan (BGP), dat elke veehouder jaarlijks met zijn dierenarts bespreekt. Het antibioticumgebruik bij kalveren jonger dan acht weken en van acht weken tot een jaar is opgenomen in het BGP, zodat elke veehouder inzicht heeft in zijn eigen situatie.

## Totaalaanpak

Daarnaast is de totaalaanpak 'Vitaal, Gezond en Duurzaam Kalf' opgesteld: een samenwerking van de sector melkveehouderij (NZO en LTO), de vleeskalverhouderij (SBK) en Vee & Logistiek Nederland. Doel van het plan is een optimale zorg voor het kalf. Het plan beslaat de hele periode vanaf het moment dat het moederdier drachtig wordt op het melkveebedrijf, totdat het dier voor de rundvleesproductie of fokkerij wordt aangeboden of vanaf de vleeskalverhouderij wordt aangeboden voor de slacht.

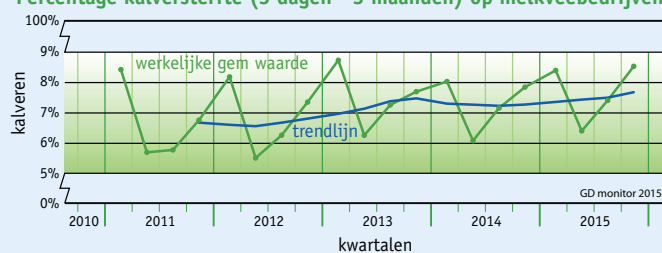
Als onderdeel van de totaalaanpak wordt er in de tweede helft van 2016 gestart met de ontwikkeling van een systeem dat een indicatie geeft van de gezondheid van diverse leeftijdsgroepen van het jongvee op basis van routinematig verzamelde gegevens. Het is de bedoeling dat deze kalvergezondheidsscore van een individueel melkveebedrijf vergeleken kan worden met het Nederlandse gemiddelde. Hiermee kunnen ontwikkelingen gemonitord worden.

## De cijfers

Kennis en inzicht omtrent de jongveeopfok en de eventuele kalversterfte zijn van waarde, blijkt uit onderzoek. Daarom brengt GD vanuit de diergezondheidsmonitoring de landelijke cijfers in beeld. Omdat bekend is dat het gemiddelde kalversterftepercentage in de melkveesector beïnvloed wordt door een kleine groep bedrijven met een hoge sterfte, is in 2013 onderzoek gedaan

naar de achtergrond van deze bedrijven. Hieruit bleek onder andere dat een aantal veehouders met een hoog sterftepercentage niet wisten dat ze hoger zaten dan gemiddeld. Met de resultaten vanuit de diergezondheidsmonitoring rundvee is het mogelijk referentiewaarden te geven, waarmee veehouders de kalversterfte op het eigen bedrijf kunnen vergelijken. Zo zien we dat in 2015 het gemiddelde sterftepercentage van geormerkte kalveren in de leeftijd van circa drie dagen tot drie maanden op melkveebedrijven 7,7 procent was. In de trendanalyse (zie figuur 1) is te zien dat dit kalversterftepercentage iets toeneemt in de tijd (groene lijn). Maar van de melkveebedrijven had 44 procent geen enkel gestorven kalf in de leeftijd van drie dagen tot drie maanden in het vierde kwartaal van 2015.

Percentage kalversterfte (3 dagen - 3 maanden) op melkveebedrijven



Figuur 1: Percentage sterfte van geormerkte kalveren in de leeftijd van drie dagen tot drie maanden per kwartaal op melkveebedrijven van 2011 tot 2016. (bron: GD, Data-analyse op basis van I&R- en Rendac-informatie)

In figuur 1 is ook een seizoenstrend te zien: in het stalseizoen (vierde en eerste kwartaal) is het sterftepercentage hoger is dan in de andere twee kwartalen. Extra aandacht voor de kalveren, in de vorm van meer melk, een droog en warm ligbed en een goed klimaat, is deze maanden belangrijk. Het productieniveau van het melkveebedrijf had een gunstige relatie met de kalversterfte. Hoe hoger de melkproductie, hoe lager de kans op kalversterfte. Hieruit blijkt dat de managementcapaciteiten van de veehouder een belangrijke rol spelen in de kalvergezondheid.

